

Endelig kan Skylden ligge i Tiendekontoret i København under Ministeriet, hvor Tiendesager bevislig har kunnet ligge i Aarevis, uden at man har hørt noget til dem. Skylden er saaledes maaske fordelt mellem adskillige Faktorer, men Faktum er, at Tiendeloven ikke er sket Fyldest, og at der er gaaet 7 Aar, siden Tienden ifølge Forudsætningerne for Loven skulde være afløst, hvorved der er foraarsaget dem, som skal betale Tiende, et ganske betydeligt Tab. Hvis man f. Eks. anslaaer samtlige Tiender for en Ejendom til et aarligt Beløb af 100 Kr. — det vil formentlig passe paa en ikke ret stor Landejendom — efter den Afløsningskapitelstakst, som blev fastsat ved Loven af 1903, der tog Gennemsnittet af de 10 foregaaende Aars Kapitelstakster, har de, der har faaet afløst deres Tiende, siden da svaret i Stedet for 100 Kr. 81 Kr. Forudsætningen for Tiendeloven var jo, at Staten skulde paatage sig Forpligtelsen for $\frac{7}{25}$, medens Tiendeyderen kun skulde svare $\frac{18}{25}$. Det blev 72 Kr. i ren Tiendeydelse, hvortil kom en halv Procent af Beløbet, 9 Kr., som gaar til Afdrag, fordi Tienden afløses gennem et bestemt Antal Aar, altsaa tilsammen 81 Kr., som den Mand, hvis Tiende var blevet afløst, hidtil har maattet svare, hvorimod den Ejendom, som ikke har faaet Tienden afløst, har maattet svare ikke 100 Kr. efter Afløsningskapitelstaksten, men har maattet svare efter hvert Aars Kapitelstakst siden da. Men siden 1908, da Tienden efter Lovens Forudsætninger skulde være afløst, har Kapitelstaksten for de forskellige Sædarter, som ganske vist ikke kan fastsættes bestemt, da Forholdene, hvorefter Tienden svares, er forskellige, været saaledes, at den Ejendom, som ikke har faaet sin Tiende afløst, har maattet betale omtrent 116 Kr. aarlig. Det er altsaa en Forøgelse af Udgiften for de vedkommende Ejendomme med 35 Kr. aarlig, og det bliver i de forløbne 5 Aar 175 Kr., som en saadan Ejendom med en Afgift paa 100 Kr. aarlig har maattet betale udover det, som den Ejendom, maaske Naboejendommen, der har faaet sin Tiende afløst, har maattet yde. Og i det kommende Aar, i hvilket Kapitelstaksten vil blive dobbelt saa høj som Afløsningskapitel-

taksten, vil den Ejendom, som ikke har faaet Tienden afløst, i Stedet for de 81 Kr., som den Ejendom, der har faaet Tienden afløst, har at svare, komme til at svare 200 Kr. Det er et meget stort Beløb, der maa svares af disse Ejendomme, der ikke, som det efter Lovens Forudsætninger skulde være Tilfældet, har faaet deres Tiende afløst, og dertor mener jeg, at der er særlig Grund til at tage det Spørgsmaal op til Overvejelse, hvorledes man bedst kan komme de paagældende paa en Maade forurettede Ejendomsbesiddere til Hjælp.

Man maa her tage i Betragtning, at Lovgivningsmagten har saa meget mere Grund til at tage dette Forhold op til Overvejelse, som Staten er i ikke ringe Grad interesseret i Sagen. Som allerede nævnt er Forudsætningen, at Staten skulde overtage Forpligtelsen for $\frac{7}{25}$ af Tiendens Beløb, det vil sige, at Staten for en Ejendom som den, jeg har nævnt, tager Del i Byrden med 28 Kr. aarlig. Det har Statskassen altsaa faktisk tjent i de forløbne Aar, i hvilke den vedkommende Ejendom vedblivende har svaret fuld Tiende. Det er et ikke ringe Beløb, som derved er blevet sparet for Statskassen, og jeg mener derfor, at Staten har større Forpligtelser overfor disse Tiendeydere end overfor andre Medborgere, som maa betale Afgifter efter Kapitelstakst.

Man kan naturligvis spørge, om der saa ikke kunde tages noget fra Tiendeyderne. Det er et Spørgsmaal, der kan overvejes. For øvrigt maa jeg sige, at de paagældende Tiendeydere egentlig har maattet være forberedte paa fra 1908 at faa deres Tiender ydet efter Afløsningsbetingelsen i Tiendeloven. De har siden 1908 faktisk oppebaaret en større aarlig Indtægt, end det var Forudsætningen, den Gang vi vedtog Loven om Tiendeafløsning. Men i alt Fald er der Grund til at tage dette Spørgsmaal op til Overvejelse. Jeg antager, at hvis man, da vi vedtog Tiendeloven af 1903, havde tænkt, at det vilde trække saa umaadeligt længe ud med Afløsningen, havde man den Gang truffet en Bestemmelse, der kunde udligne Forholdet nogenlunde, og jeg vilde have fundet det rimeligt, om man den Gang havde sagt: Hvis imod Forventning hele Tienden ikke